

Programa școlară a fost aprobată prin Ordinul Ministrului Educației, Cercetării și Tineretului
cu nr. /

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI TINERETULUI

PROGRAMĂ ȘCOLARĂ REVIZUITĂ

EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ

CLASELE A V-A – A VIII-A

București, 2008

NOTĂ DE PREZENTARE

Prezentul document conține Programele școlare revizuite de **Educație tehnologică** și se adresează profesorilor care predau această disciplină în gimnaziu, la clasele a V-a – a VIII-a. În viziunea Curriculum-ului Național pentru învățământul obligatoriu, Educația tehnologică este o disciplină de trunchi comun, componentă a ariei curriculare Tehnologii.

Educația tehnologică întregeste cultura generală a elevului, având un profund caracter interdisciplinar și practic-aplicativ.

Programele școlare sunt concepute pentru trunchiul comun și au în vedere:

- curriculumul nucleu (pentru clasele cu 1 oră/săpt.);
- curriculumul nucleu extins (pentru clasele cu 2 ore/săpt.) marcat prin asterisc (*).

Premisele revizuirii programelor școlare sunt următoarele:

- menținerea, conform planului - cadru de învățământ în vigoare, a plajei orare (a posibilității de a studia disciplina Educație tehnologică 1 – 2 ore/săptămână);
- prin construcție și eșalonare pe clase, programa prezintă un sistem modular coerent, alcătuit din module de diferite tipuri, fiecare dintre ele articulându-se flexibil cu celelalte prin obiective, activități de învățare, conținuturi, finalități prezentate într-o manieră sintetic-integratoare. În fiecare an de studiu din ciclul gimnazial se studiază câte două module.

Procesul de revizuire a programelor școlare pentru Educație Tehnologică are în vedere:

- revizuirea programelor școlare prin descongestionarea acestora: eliminarea unor aspecte considerate de o complexitate care depășește nivelul experienței elevilor la această vârstă;
- cuprinderea în curriculumul nucleu extins a unor conținuturi aflate inițial în curriculumul nucleu;
- înlocuirea unor termeni și expresii vizând o mai bună adaptare a limbajului și a activităților de învățare propuse precum și corelarea cu noua legislație.

Structura curriculum-ului școlar are următoarele componente:

- obiective cadru, urmărite pe întreg parcursul învățământului gimnazial; având un grad ridicat de generalitate și complexitate, acestea se referă la formarea unor capacități și atitudini generate de specificul disciplinei;
- obiective de referință, formulând rezultatele așteptate ale învățării pentru fiecare an de studiu și urmărind progresia în formarea de capacități și achiziția de cunoștințe a elevului de la un an de studiu la altul;
- exemple de activități de învățare care propun modalități de organizare și realizare a demersului didactic cu elevii;
- conținuturile învățării, pe ani de studiu, ca mijloace prin care se urmărește atingerea obiectivelor cadru și a obiectivelor de referință propuse;
- standardele curriculare de performanță la sfârșitul ciclului gimnazial, în calitatea lor de standarde naționale, de sistem de referință pentru evaluarea calității procesului de învățare, la sfârșitul gimnaziului.

Conținuturile marcate prin asterisc (*) reprezintă elemente ale curriculumului extins și nu fac obiectul evaluărilor naționale.

Obiectivele cadru din Programa școlară a disciplinei Educație tehnologică concordă cu exigențele specificate în diverse documente referitoare la competențele de bază într-o **conomie bazată pe cunoaștere**.

Prin studiul disciplinei Educație tehnologică se realizează corelarea cu exigențele formulate în documentele de politică educațională din România și din Comunitatea Europeană privind pregătirea elevilor pentru viață și învățare continuă precum și opțiunea pentru cariera profesională.

La realizarea curriculumului pentru Educație tehnologică s-au luat în considerare:

- experiența pozitivă acumulată în învățământul românesc de la introducerea disciplinei Educație tehnologică în gimnaziu și până în prezent;
- compatibilizarea cu programele disciplinei în învățământul secundar din țările Uniunii Europene și din alte țări cu sisteme avansate de învățământ;
- asigurarea coerenței pe verticală și pe orizontală a procesului de inițiere tehnologică și de dezvoltare a abilităților practice prin corelarea cu finalitățile disciplinelor „Abilități practice” și „Educație tehnologică” din învățământul primar și cu finalitățile celorlalte obiecte de studiu din învățământul obligatoriu.

Programa pune un accent deosebit pe **educația pentru calitate**. Studiul calității produselor și a serviciilor, precum și educația consumatorului și a producătorului, permit dezvoltarea unor atitudini prin asumarea de valori care vizează calitatea. Programa de Educație tehnologică pune, de asemenea, accent pe dezvoltarea la elevi a **competențelor antreprenoriale**, a spiritului de inițiativă.

În clasa a V-a, modulul „Organizarea mediului construit” are în vedere înțelegerea legăturii între dezvoltarea societății și calitatea mediului, stimularea elevilor în observarea și investigarea mediului înconjurător.

Modulul "Economia familiei", parcurs în clasa a VI-a, are rolul de a familiariza elevii cu terminologia economică utilizată în activitățile curente ale familiei și ale vieții cotidiene și de a-i face să înțeleagă motivația care se află la baza unui anumit comportament de consum.

"Materiale și tehnologii" este un modul de bază, care se regăsește implicit și în toate celelalte module. Se pune accentul pe studierea proprietăților diverselor tipuri de materiale precum și pe executarea diferitelor operații tehnologice specifice obținerii unui produs util.

Modulul "Tehnologii de comunicații și transport" prezintă complementaritatea celor două domenii și faptul că ele pot fi privite ca un tot unitar. "Tehnologiile de comunicații și transport" (clasa a VII-a) și "Produse alimentare de origine minerală, vegetală și animală" (clasa a V-a) sunt module de curriculum integrat.

La fel de interesant și util este modulul referitor la „Energie”, în condițiile crizei energetice mondiale și căutării de noi surse neconvenționale de energie .

Modulul "Domenii profesionale", studiat la finalul clasei a VIII-a, se axează pe principalele tipuri de activități economice cu exemple de profesii din diverse domenii, condiții de ocupare a locurilor de muncă și tipuri de competențe necesare încadrării pe piața muncii sau continuării studiilor.

Proiectarea activității didactice, elaborarea de manuale școlare alternative trebuie să fie precedate de lectura integrală a programei școlare și urmărirea logicii interne a acesteia. În cadrul programei, fiecărui obiectiv cadru îi sunt asociate obiective de referință; atingerea obiectivelor de referință se realizează cu ajutorul conținuturilor. Cadrul didactic poate opta pentru utilizarea activităților de învățare recomandate prin programă sau poate propune alte activități adecvate colectivului de elevi și condițiilor concrete din clasă. Strategiile de lucru propuse trebuie să țină seama de experiența elevilor la această vârstă și să permită valorizarea pozitivă a acesteia.

În construirea și aplicarea strategiilor de instruire – învățare - evaluare se recomandă:

- crearea unui context ambiental plăcut și adecvat activității exploratorii a elevului;
- utilizarea unor metode active care pot contribui la dezvoltarea capacității de comunicare, de manifestare a spiritului critic, tolerant, deschis și creativ;
- familiarizarea elevilor cu modalități și procedee de utilizare a diferitelor surse de informare precum și crearea unor oportunități de învățare care să favorizeze cunoașterea prin experiență proprie;
- încurajarea reflecției personale privind impactul tehnologiei asupra individului, mediului și societății;
- punerea în fața elevilor a unor sarcini de învățare autentice, în contexte semnificative;
- utilizarea de scheme structurale, schițe, alte reprezentări grafice care organizează cunoștințele elevilor și îi ghidează în experiențele de învățare ulterioare.
- activitatea didactică este orientată spre activități în echipă, prin care elevii învață să coopereze și să-și asume responsabilități, încurajându-se astfel inițiativa și creativitatea.
- pentru activitățile practice este necesară organizarea locului de muncă, respectarea măsurilor de securitate și sănătate în muncă.

Selectarea și diferențierea procedeelor didactice este de preferat a se face atât în raport cu **tipurile de competențe** (cunoștințe, deprinderi practice și intelectuale, strategii de operare în plan mintal și practic, atitudini etc.) ce se urmăresc a se dezvolta la elevi cât și în raport de **nivelul de complexitate al achizițiilor de învățare** prevăzute de programă.

În acest sens, precizăm că, în definirea obiectivelor de referință, pentru fiecare modul s-au avut în vedere următoarele niveluri de complexitate ale achizițiilor de învățare ale elevului:

- **Abilități de cunoaștere și înțelegere:** utilizarea adecvată a termenilor și a limbajului grafic specific diferitelor tehnologii în comunicare, cunoașterea reglementărilor referitoare la calitatea mediului, protecția consumatorului, observarea sistematică și descrierea modului de execuție a anumitor operații, realizarea de schițe, referate, colaje, fotografii, colecții etc.;
- **Abilități de explicare și interpretare:** citirea și interpretarea corectă a schemelor constructive și funcționale, a instrucțiunilor, prospectelor, etichetelor și altor materiale de promovare a produselor, stabilirea de corelații între proprietățile materialelor și operațiile tehnologice, corelarea evoluțiilor din domeniul tehnologiei cu dinamica pieței muncii etc.;
- **Abilități de evaluare și gândire critică:** aprecierea calității produselor înainte de cumpărarea lor, identificarea de soluții originale pentru valorificarea optimă a spațiului din locuință, clasă, școală, luarea deciziei profesionale luând în considerare specificul domeniului dar și abilitățile și interesele proprii etc.;
- **Abilități aplicative:** proiectarea și realizarea unor produse simple prin valorificarea resurselor materiale din mediul apropiat și cu respectarea măsurilor de sănătate și securitate în muncă, întocmirea unui buget personal de venituri și cheltuieli sau de utilizare a timpului, utilizarea unei fișe tehnologice, a unor instrumente, scule sau a unor ustensile, efectuarea unor mici reparații, utilizarea calculatorului și a altor mijloace moderne de comunicare efectuarea unor operații tehnologice simple.

Definitoriu pentru Educația tehnologică în gimnaziu se consideră a fi faptul că învățarea vizează prioritar formarea de abilități de gândire critică și de abilități practice, în condiții de cooperare, celelalte tipuri de abilități constituind achiziții prealabile, necesare dezvoltării acestora.

În aplicarea programei vor fi avute în vedere și următoarele aspecte:

- În fiecare an școlar se studiază două module, în ordinea indicată în programă, timpul acordat fiecăruia depinde de profesorul clasei. Important este ca să fie atinse toate obiectivele vizate de programă.
- În scopul atingerii obiectivelor de referință, profesorul are libertatea de a îmbogăți registrul activităților de învățare și de a dezvolta acele teme care se pot integra contextului socio-economic local.